

STRUKTURNE POSLOVNE STATISTIKE 2010

Bosna i Hercegovina

BHAS

Agencija za statistiku
Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 2012.

Izdaje: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine,
Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo,
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 33 91 19 11; **Telefaks:** +387 33 22 06 22
Elektronska pošta: bhas@bhas.ba; **Internet stranica:** www.bhas.ba

Odgovara: Zdenko Milinović, direktor

Podatke pripremili: Sektor poslovnih statistika
Tima Karačić, Jasna Hadžić, Mia Šimović, Bojana Cicović, Alen Mrgud

Lektura: Amra Kapetanović

Dizajn i prijelom: Lejla Rakić Bekić

Štampa: Štamparija Avery, Sarajevo

Molimo korisnike Publikacije da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor

Predgovor

Razvoj strukturnih poslovnih statistika otpočeo je kroz projekte pomoći statističkom sistemu Bosne i Hercegovine sa ciljem osposobljavanja osoblja za provođenje Pilot istraživanja u 2010. godini sa 2009. kao referentnom godinom, kao priprema za redovno provođenje strukturnih poslovnih istraživanja i proizvodnja statistika (varijabli i indikatora) prema EU Uredbi 295/2008. Potpuna implementacija strukturnih poslovnih statistika odvijati će se kontinuirano i postepeno kroz projekte pomoći statističkom sistemu Bosne i Hercegovine.

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine u skladu sa Planom aktivnosti za 2012. godinu po prvi put objavljuje Bilten o godišnjim strukturno poslovnim statistikama (SPS) za veći dio privrede Bosne i Hercegovine.

Bilten sadrži osnovne strukturne varijable i indikatore koji su urađeni na osnovu podataka „Godišnjeg strukturnog poslovnog statističkog istraživanja za preduzeća - SPS“ koje su zajednički provele statističke institucije u Bosni i Hercegovini (Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku FBiH i Republički zavod za statistiku RS-a) i koji su u potpunosti u skladu sa važećim standardima EU u ovoj oblasti statistike (EU Uredba 295/2008), kao i u skladu sa EU klasifikacijom ekonomskih aktivnosti NACE Rev 2.

Bilten se sastoji od dva dijela. U prvom dijelu data su osnovna metodološka objašnjenja sa definicijama varijabli i indikatora kako bi se omogućilo pravilno i lakše korištenje prikazanih podataka. Drugi dio sadrži tabele sa podacima za 2010. godinu i grafičke prikaze.

Važno je napomenuti da se statistički podaci objavljeni u ovom biltenu ne mogu upoređivati s podacima o strukturi i poslovanju koji su prikupljeni i/ili obrađeni na osnovi metodologija koje imaju drugačiji pristup i/ili ne primjenjuju iste koncepte i definicije.

Zahvaljujemo se Federalnom zavodu za statistiku FBiH, Republičkom zavodu za statistiku RS-a i Podružnici Brčko distrikt BiH na dobroj saradnji u svim fazama istraživanja, kao i ulozenim naporima na provođenju strukturno poslovnog istraživanja, kontrolama, uređivanju podataka, analizi rezultata itd.

Sarajevo, septembar 2012.

Direktor

Zdenko Milinović

SKRAĆENICE:

BiH	- Bosna i Hercegovina
FBiH	- Federacija Bosne i Hercegovine
RS	- Republika Srpska
BDBiH	- Brčko distrikt Bosne i Hercegovine
EU	- Evropska Unija
SPS	- Strukturne poslovne statistike
SPR	- Statistički poslovni registar
EU CPA 2008	- Evropska Klasifikacija proizvoda po djelatnostima
KPPD BiH 2010	- Klasifikacija proizvoda po djelatnostima Bosne i Hercegovine 2010
EU NACE Rev 2.	- Evropska Klasifikacija ekonomskih djelatnosti
KD BiH 2010	- Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010
EU NUTS	- Evropska Klasifikacija teritorijalnih jedinica za statistiku
KAU	- Jedinica po vrsti djelatnosti

ZNAKOVI:

-	- nema pojave
---	---------------

Sadržaj

UVOD	7
METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA	8
Tabele	15
Tabela 1.0. Osnovne strukturno poslovne varijable prema područjima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2010.....	16
Tabela 1.1. Struktura osnovnih varijabli prema područjima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2010.....	17
Tabela 2.0. Osnovne strukturno poslovne varijable prema područjima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2) i prema veličini preduzeća, 2010.	18
Tabela 3.0. Osnovne strukturno poslovne varijable prema područjima i oblastima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2010.....	20
Tabela 3.1. Struktura varijabli područja prema oblastima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2010.....	22
Tabela 4.0. Osnovni strukturno poslovni indikatori prema područjima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2) i prema veličini preduzeća, 2010.	24
Tabela 5.0. Osnovni strukturno poslovni indikatori prema oblastima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2010.....	26
Tabela 6.0. Učešće izabranih strukturno poslovnih varijabli entiteta i BD-a u BiH, po područjima, 2010.....	28
Grafikoni	31
Grafikon 1. Struktura broja zaposlenih u ukupno posmatranim djelatnostima	32
Grafikon 2. Struktura dodane vrijednost po faktorskim troškovima u ukupno posmatranim djelatnostima.....	32
Grafikon 3. Struktura osnovnih varijabli prema veličini preduzeća u Industrijskim djelatnostima (B, C, D i E).....	33
Grafikon 4. Struktura osnovnih varijabli prema veličini preduzeća u Građevinarstvu (F)	33
Grafikon 5. Struktura osnovnih varijabli prema veličini preduzeća u Trgovini (G).....	34
Grafikon 6. Struktura osnovnih varijabli prema veličini preduzeća u Uslugama (H, I i L)	34
Grafikon 7. Osnovni indikatori prema veličini preduzeća u Industrijskim djelatnostima (B, C, D i E)	35
Grafikon 8. Osnovni indikatori prema veličini preduzeća u Građevinarstvu (F).....	35
Grafikon 9. Osnovni indikatori prema veličini poduzeća u Trgovini (G)	36
Grafikon 10. Osnovni indikatori prema veličini poduzeća u Uslugama (H, I i L).....	36

UVOD

Strukturalna poslovna istraživanja imaju za cilj prikupljanje, obradu i publikovanje statističkih podataka o strukturi, konkurentnosti i karakteristikama rada poslovnih subjekata i njihovih poslovnih rezultata na različitim nivoima grupisanja po djelatnostima.

Statistika strukturalnih poslovnih istraživanja predstavlja opći okvir za prikupljanje podataka svih aktivnih tržišnih jedinica (preduzeća i preduzetnika). Na osnovu tih istraživanja se proizvode pokazatelji za referentnu godinu i pokazuju promjene u odnosu na prethodne godine. Većina varijabli se iskazuje vrijednosno po tekućim cijenama i stoga se i indeksi promjena odnose na promjene u vrijednosti.

Podaci prikupljeni istraživanjima strukturalnih poslovnih statistika koriste se za analizu strukture poslovnih subjekata po djelatnostima (vrijednost proizvodnje, dodana vrijednost, zaposlenost itd.), analizu faktora korištenih u procesu proizvodnje (broj zaposlenih, sredstva zaposlenih, investicije itd.), analizu nacionalnog i regionalnog razvoja. Također, podaci strukturalnih poslovnih statistika koriste se i kao inputi za procjene nacionalnih računa i za obračun pondera za kratkoročne statistike.

Sadržaj strukturalnih poslovnih statistika (SPS) u Evropskoj zajednici propisan je osnovnom EU SBS Uredbom 295/2008 i Uredbama za implementaciju 250/2009, 251/2009 i 275/2010.

Statistike koje se proizvode prema ovoj regulativi su grupisane u slijedeće module:

- Opći modul za godišnje strukturalne statistike definisan je Aneksom I. Ovim modulom uspostavljen je opći okvir za sve tržišne djelatnosti, a kojim su definisane uslužne djelatnosti za koje nije dat detaljan modul,
- Detaljni modul za strukturalnu statistiku industrije definisan je Aneksom II,
- Detaljni modul za strukturalnu statistiku trgovine definisan je Aneksom III,
- Detaljni modul za strukturalnu statistiku građevinarstva definisan je Aneksom IV,
- Detaljni modul za strukturalnu statistiku osiguranja definisan je Aneksom V,
- Detaljni modul za statistiku kreditnih institucija definisan je Aneksom VI,
- Detaljni modul za statistiku penzionih fondova definisan je Aneksom VII,
- Detaljni modul za statistiku poslovnih usluga definisan je Aneksom VIII i
- Detaljni modul za strukturalnu statistiku poslovne demografije definisan je Aneksom IX.

Za svaki modul propisane su godišnje, višegodišnje i regionalne serije podataka. Uz to su za modul II i IV propisane serije podataka koje se trebaju proizvoditi za jedinice prema vrsti djelatnosti (KAU varijable).

Prvo redovno statističko istraživanje strukturalnih poslovnih statistika u Bosni i Hercegovini, sa preduzećem kao jedinicom posmatranja, provedeno je sa ciljem proizvodnje godišnjih serija podataka za preduzeća za prva četiri Aneksa iz EU Uredbe 295/2008. Ovim istraživanjem nisu obuhvaćene sve uslužne djelatnosti koje su propisane Aneksom I EU Uredbe 295/2008. Obuhvaćene su slijedeće djelatnosti: H – Prijevoz i skladištenje, I – Djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (Hotelijerstvo i Ugostiteljstvo) i L – Poslovanje nekretninama.

Dalji razvoj strukturalnih poslovnih statistika bazirati će se na potpunoj implementaciji prva četiri Aneksa, što znači proizvodnju godišnjih i višegodišnjih serija podataka za preduzeća, regionalnih serija podataka, kao i varijabli za jedinice po vrsti djelatnosti (KAU varijable), uključivanja preduzetnika i razvoju istraživanja za ostale Aneksa iz EU Uredbe (Aneksi V do IX).

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Pravni osnov

Pravni osnov za provođenje strukturnih poslovnih istraživanja su Statistički program Bosne i Hercegovine za period od 2009. do 2012. godine, Godišnji plan rada Agencije za statistiku koji je donešen na osnovu Zakona o statistici BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 26/04 i 42/04), kao i programi i planovi entitetskih zavoda koji su usaglašeni sa Četverogodišnjim programom i Godišnjim planom rada Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine. U Evropskoj zajednici strukturne poslovne statistike regulisane su osnovnom EU SBS Uredbom 295/2008 i Uredbama za implementaciju 250/2009, 251/2009 i 275/2010.

Cilj istraživanja

Cilj istraživanja o strukturnim statistikama preduzeća je praćenje poslovanja tržišnih proizvođača i osiguravanje podataka u skladu sa evropskim standardima SPS-a. Podaci prikupljeni istraživanjima strukturnih poslovnih statistika koriste se za analizu strukture poslovnih subjekata po djelatnostima (vrijednost proizvodnje, dodana vrijednost, zaposlenost itd.), analizu faktora korištenih u procesu proizvodnje (broj zaposlenih, sredstva zaposlenih, investicije itd.), analizu nacionalnog i regionalnog razvoja. Također, podaci strukturnih poslovnih statistika predstavljaju značajne inpute za procjene nacionalnih računa i obračun pondera za izračunavanje indeksa u kratkoročnim statistikama.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćena aktivna preduzeća iz Statističkog poslovnog registra (SPR-a) koji vodi i održava Agencija za statistiku BiH u saradnji sa Federalnim zavodom za statistiku FBiH, Republičkim zavodom za statistiku RS-a i podružnicom Agencije za statistiku BiH u Brčko distriktu BiH.

U ovom Biltenu obuhvaćena su aktivna preduzeća koja su, prema glavnoj djelatnosti, svrstana u slijedeća područja djelatnosti: B – Vađenje ruda i kamena, C – Prerađivačka industrija, D – Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, E – Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša, F - Građevinarstvo, G – Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, H – Prijevoz i skladištenje, I – Djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (Hotelijerstvo i Ugostiteljstvo) i L – Poslovanje nekretninama.

Obuhvaćene djelatnosti predstavljaju oko 85% populacije preduzeća poslovne ekonomije.

Istraživanjem su obuhvaćena preduzeća, ali ne i preduzetnici.

Dalji razvoj strukturnih poslovnih statistika ići će u pravcu proširenja obuhvata na sve jedinice koje se bave tržišnom proizvodnjom iz svih djelatnosti poslovne ekonomije koje se traže EU Uredbom, uključujući i preduzetnike.

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci za kompilaciju SPS varijabli i indikatora su prikupljeni statističkim istraživanjem „Godišnje strukturno poslovno statističko istraživanje za preduzeća“.

Korištena je kombinovana metoda uzorka i punog obuhvata. Metoda punog obuhvata korištena je za preduzeća sa 20 i više zaposlenih, a metoda uzorka za preduzeća sa manje od 20 zaposlenih.

Okvir za izbor uzorka napravljen je na osnovu podataka SPR-a sa stanjem 31.12.2010.godine. Redovno istraživanje za 2010. godinu obuhvaća djelatnosti koje su pokrivene Aneksima I, II, III i IV Uredbe 295/2008. Aneksom I nisu obuhvaćene sve djelatnosti prema Uredbi već samo djelatnosti H - Prijevoz i skladištenje, I - Djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (Hotelijerstvo i Ugostiteljstvo) i L - Poslovanje nekretninama. Stratifikacija ciljne populacije ovog istraživanja je

izvršena u skladu sa entitetom kojem preduzeće pripada, klasom preduzeća u odnosu na broj zaposlenih osoba i djelatnosti preduzeća na slijedećim nivoima:

- Područje B „Vađenje ruda i kamena“ – Nivo oblasti (2 cifre KD BiH 2010)
- Područje C „Prerađivačka industrija“ – Nivo oblasti (2 cifre KD BiH 2010)
- Područje D „Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom parom i klimatizacija“ - Nivo grane (3 cifre KD BiH 2010)
- Područje E „Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša“ - Nivo oblasti (2 cifre KD BiH 2010)
- Područje F „Građevinarstvo“ - Nivo oblasti (2 cifre KD BiH 2010)
- Područje G „Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala“ – Nivo oblasti (2 cifre KD BiH 2010)
- Područje H „Prijevoz i skladištenje“ - Nivo oblasti (2 cifre KD BiH 2010)
- Područje I „Djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (Hotelijerstvo i Ugostiteljstvo)“ – Nivo oblasti (2 cifre KD BiH 2010)
- Područje L „Poslovanje nekretninama“ – Nivo grane (3 cifre KD BiH 2010)

Stratifikacija okvira za SPS istraživanje za referentnu 2010. vršena je prema slijedećim klasama zaposlenih:

1. I klasa 0 – 19 zaposlenih osoba
2. II klasa 20 – 49 zaposlenih osoba
3. III klasa 50 i više zaposlenih osoba.

U Bosni i Hercegovini broj jedinica u okviru za uzorak iznosio je 21 848. Iz ovog okvira izvučen je uzorak od 10 456 jedinica za BiH, od čega za Federaciju BiH 6324 jedinice, za Republiku Srpsku 3635 jedinica i 497 jedinica za Brčko distrikt BiH.

Okvir i uzorak po područjima djelatnosti i klasama zaposlenih dati su u slijedećoj tabeli.

Okvir i uzorak po područjima djelatnosti i klasama zaposlenih u BiH za 2010. Godinu

Područje	Broj jedinica u okviru				Broj jedinica u uzorku			
	Klasa zaposlenih				Klasa zaposlenih			
	I	II	III	Ukupno	I	II	III	Ukupno
B	134	29	24	187	104	29	24	157
C	3689	591	471	4751	1936	591	471	2998
D	39	9	24	72	38	9	24	71
E	169	72	72	313	138	72	72	282
F	1803	302	174	2279	578	302	174	1054
G	10333	643	290	11266	3604	643	290	4537
H	1821	109	59	1989	611	109	59	779
I	629	54	26	709	273	54	26	353
L	255	14	13	282	198	14	13	225
Ukupno	18872	1823	1153	21848	7480	1823	1153	10456

Ukupna stopa odgovora za sve djelatnosti i klase zaposlenih u Bosni i Hercegovini iznosila je 63,8%, u Federaciji BiH 59,3%, u Republici Srpskoj 72,7% i u Brčko distriktu BiH 55,5%.

Entitetski zavodi i Brčko distrikt BiH organizovali su i provodili istraživanje na terenu, svako na svom području. Štampanje instrumentarija (upitnici, uputstva i pisma), distribucija izvještajnim jedinicama, prikupljanje, urgencije, kontrola i unos, uređivanje mikro podataka i procjene totala urađeni su u entitetskim zavodima, a za Brčko distrikt BiH uradila je Agencija za statistiku BiH.

Jedinice posmatranja

Nekoliko različitih vrsta statističkih jedinica koristi se za provođenje SPS istraživanja. Najveći broj SPS podataka odnosi se na „preduzeće“ kao statističku jedinicu. Za izračunavanje regionalnih podataka koristi se lokalna jedinica, a za izračunavanje KAU varijabli koristi se jedinica po vrsti djelatnosti.

Jedinice posmatranja u ovom istraživanju su preduzeća koja obavljaju djelatnost na ekonomskom području Bosne i Hercegovine, a razvrstana su u područja djelatnosti koja su navedena u prethodnoj tabeli. Svakom preduzeću dodjeljuje se jedna šifra Klasifikacije djelatnosti BiH prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost preduzeća utvrđuje i ažurira Statistički poslovni registar. Kriteriji za određivanje glavne djelatnosti je udio prihoda ili broja zaposlenih u ukupnom prihodu ili ukupnom broju zaposlenih preduzeća.

Međutim, statistički podaci za preduzeće odnose se na sve aktivnosti provedene od strane tog preduzeća, uključujući i njegove dopunske aktivnosti.

Podaci objavljeni u ovom Biltenu odnose se na preduzeće i grupisani su po slijedećim klasama zaposlenih:

- Mala preduzeća (0 do 49 zaposlenih),
- Srednja preduzeća (50 do 249 zaposlenih) i
- Velika preduzeća (250 i više zaposlenih).

Klasifikacije

Za provođenje istraživanja strukturnih poslovnih statistika korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010 - KD BiH 2010 (EU NACE-Rev 2), prema kojoj se i objavljuju podaci u ovom Biltenu.

U zemljama EU SPS statistički podaci se prikupljaju i obrađuju isprekidano po statističkim regijama. Kako u BiH još nije uvedena klasifikacija regija u skladu sa EU NUTS klasifikacijom, podaci se prikazuju samo prema administrativnoj podjeli, tj. za BiH, entitete i BDBiH.

Određeni SPS pokazatelji prikazuju se i po grupama proizvoda na bazi KPPD BiH 2010 (EU CPA 2008).

Definicije varijabli i indikatora

Varijable

Broj preduzeća

Broj preduzeća obuhvata sva preduzeća koja se bave tržišnom proizvodnjom i koja su registrovana u poslovnom registru u populaciju koja je predmet posmatranja. Ovaj broj se koriguje za greške, posebno greške okvira uzorka. Uključuju se samo aktivne jedinice, preduzeća koja su ostvarila promet ili imaju zaposlene u bilo kojem vremenskom periodu tokom referentne godine. Isključuju se sve privremeno neaktivne (uspavane) ili stvarno neaktivne jedinice.

Broj zaposlenih osoba

Broj zaposlenih osoba definiše se kao ukupan broj osoba koje rade u jedinici posmatranja (uključujući vlasnike koji rade, partnere koji redovno rade u jedinici, i neplaćene članove porodice koji redovno

rade u jedinici), kao i osobe koje rade izvan jedinice kojoj pripadaju i koja ih plaća (npr. trgovački predstavnici, dostavljači, timovi za popravke i održavanje). Podatak uključuje osoblje odsutno kraći vremenski period (npr. bolovanje, plaćeno odsustvo ili vanredno odsustvo), i također osoblje u štrajku, ali ne osoblje odsutno na neodređeni period. Također, uključuju se radnici sa skraćenim radnim vremenom koji se takvim smatraju u skladu sa zakonom i koji su na platnom spisku, kao i sezonski radnici, pripravnici i radnici koji rade kod kuće, a na platnom su spisku jedinice posmatranja. Kategorija neplaćeni članovi porodice odnosi se na osobe koje žive sa vlasnikom jedinice posmatranja i rade regularno za tu jedinicu, ali nemaju ugovor o usluzi i ne primaju fiksni iznos plaće za rad koji obavljaju. Broj zaposlenih osoba isključuje radnu snagu angažiranu putem agencija za zapošljavanje ili posredovanje u zapošljavanju.

Broj zaposlenika

Broj zaposlenika uključuje osobe koje rade za poslodavca i koje imaju ugovor o zaposlenju i primaju naknadu u formi plaće, naknade, honorara, nagrada, plaćanja po komadu ili plaću u naturi. Ova kategorija uključuje radnike sa skraćenim radnim vremenom, sezonske radnike, osobe u štrajku ili na kratkoročnom odsustvu, ali isključuje osobe na dugoročnom odsustvu. Broj zaposlenika ne uključuje volontere.

Promet

Promet obuhvata obračunate prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga od strane izvještajne jedinice trećim stranama tokom referentnog perioda. Ostvareni promet uključuje sve carine i poreze na dobra i usluge fakturisane od strane jedinice sa izuzetkom poreza na dodanu vrijednost (PDV) i svih poreza tog tipa. Ostvareni promet, također, uključuje sve druge troškove (transport, pakovanje, itd.) prosljeđene na kupca, čak i ako su ovi troškovi posebno iskazani u fakturama.

Dobra proizvedena za vlastitu finalnu potrošnju ili investicije ne uključuju se u ostvareni promet. Umanjenja cijena, rabati i diskonti, kao i vrijednost povratne ambalaže ne uključuju se u ovu stavku. Prihodi koji su u računima preduzeća klasifikovani kao drugi operativni prihodi, finansijski dohodak i vanredni dohoci i prihodi od upotrebe imovine preduzeća od strane trećih osoba (koji donosi kamate, autorske honorare, dividende i druge dohotke) se ne uključuju u ostvareni promet. Operativne subvencije primljene od vladinih institucija, također su isključene.

Vrijednost proizvodnje

Vrijednost proizvodnje mjeri vrijednost stvarno proizvedenih dobara i usluga od strane preduzeća, jedinice posmatranja. Vrijednost proizvodnje se definiše kao: ostvareni promet ili prihod od prodaje dobara i isporuka usluga; plus ili minus promjene na zalihama gotovih proizvoda i proizvodnje u toku; minus nabavke dobara i usluga za preprodaju (samo za dobra i usluge prodane tokom izvještajnog perioda); plus kapitalizovana proizvodnja; plus drugi operativni prihodi (uključujući subvencije na proizvode i proizvodnju). Prihodi i rashodi klasifikovani kao finansijski ili kao prihodi u obliku kamata i dividendi u računima preduzeća isključuju se iz vrijednosti proizvodnje. Kapitalizovana proizvodnja uključuje proizvodnju za vlastiti račun svih dobara koja su zadržana od strane njihovih proizvođača kao ostvarene investicije. Ovo uključuje proizvodnju fiksne materijalne imovine (građevina, itd.) kao i proizvodnju nematerijalne imovine (razvoj softvera, itd.). Kako je kapitalizovana proizvodnja neprodana proizvodnja ona se vrednuje po troškovima proizvodnje. Ova proizvedena kapitalna dobra se uključuju i u stavku investicija.

Dodana vrijednost po faktorskim troškovima

Dodana vrijednost po faktorskim troškovima je bruto dohodak iz poslovnih aktivnosti nakon njegovog prilagođavanja za operativne subvencije i indirektno poreze. Dodana vrijednost prema faktorskim troškovima se izračunava iz ostvarenog prometa, plus kapitalizovana proizvodnja, plus drugi operativni dohodak, plus ili minus promjene na zalihama, minus nabavka dobara i usluga, minus drugi porezi na proizvode koji su vezani za promet ali nisu odbitni, minus carine i porezi vezani za proizvodnju. Carine i porezi vezani za proizvodnju su obavezna, nepovratna plaćanja, u kešu ili naturi

koji su nametnuti od strane vlade, u vezi sa proizvodnjom i uvozom dobara i usluga, zapošljavanjem radne snage, vlasništvom ili upotrebom zemljišta, zgrada ili druge imovine korištenih u procesu proizvodnje, nezavisno od količine ili vrijednosti proizvedenih ili prodanih dobara i usluga.

Troškovi zaposlenika

Troškovi zaposlenika su ukupne nadoknade, u kešu ili naturi, plaćene od strane poslodavca zaposleniku (redovnim ili privremenim zaposlenicima, kao i radnicima koji rade kod kuće) u zamjenu za izvršeni rad od strane zaposlenika tokom referentnog perioda. Troškovi zaposlenika, također uključuju poreze i doprinose za socijalno osiguranje zadržane od strane jedinice, kao i obavezne i dobrovoljne doprinose na teret poslodavca. Uključene su nagrade, dopunske nagrade, trinaeste plaće (i slične dopunske nagrade), kao i plaćanja izvršena zaposlenicima u vezi sa otpuštanjem, smještajem, prijevozom, troškovima života i porodičnim dodacima, provizijama, naknadama za dežure, prekovremenim i noćnim radom itd. Plaćanja za agencijske radnike nisu uključena u troškove zaposlenika.

Bruto operativni višak

Bruto operativni višak je višak stvoren obavljanjem aktivnosti nakon što je izvršena naknada za uloženi faktor rada. Bruto operativni višak se izračunava iz dodane vrijednosti po faktorskim troškovima, kada se ona umanjuje za troškove zaposlenika. To je saldo koji ostaje na raspolaganju preduzeću, a koji mu dopušta da nadoknadi snabdijevače vlastitih fondova i dug, da plati poreze i konačno da finansira sva, ili dio, ulaganja u svoje investicije.

Ukupne nabavke dobara i usluga

Nabavke dobara i usluga uključuju vrijednost svih dobara i usluga nabavljenih tokom obračunskog perioda za preprodaju ili potrošnju u proizvodnom procesu, isključujući potrošnju kapitalnih dobara koja se registruje kao potrošnja fiksnog kapitala. Dobra i usluge koja su u pitanju mogu biti preprodana sa ili bez dalje dorade, potpuno iskorištena u proizvodnom procesu ili stavljena na zalihe. U ove nabavke uključeni su materijali koji direktno ulaze u proizvedena dobra (sirovi materijal, međufazni proizvodi, komponente), plus sitni alati i oprema koja ne spada u stalna sredstva. Također su uključeni i pomoćni materijali (maziva, voda, materijali za pakovanje, održavanje i popravke, kancelarijski materijali), kao i energetske proizvodi. U ovu stavku su uključene i nabavke materijala izvršene za proizvodnju vlastitih kapitalnih dobara. Usluge koje su plaćene tokom referentnog perioda su, također, uključene nezavisno od toga da li su industrijske ili nisu. U ovoj stavci su uključena i plaćanja za sav rad izvršen od strane trećih osoba u ime jedinice, uključujući i tekuće popravke i održavanje, instalacione radove i izradu tehničkih studija. Iznosi plaćeni za instaliranje kapitalnih dobara i vrijednost kapitalizovanih dobara se isključuju. Ukupne nabavke, također, uključuju sva plaćanja izvršena za neindustrijske usluge, kao što su naknade za pravne i računovodstvene usluge, naknade za korištenje patenata i licenci (kada one nisu kapitalizovane), premije osiguranja, troškovi sastanaka akcionara i upravljačkih tijela, doprinosi uplaćeni poslovnim i profesionalnim udruženjima, troškovi pošte, telefona i elektronskih komunikacija, transportne usluge za dobra i osoblje, troškovi reklame, provizije (kada nisu uključene u plaće i naknade), zakupnine, bankarski troškovi (isključujući plaćanje kamata), kao i sve druge poslovne usluge obezbijedene preduzeću od strane trećih osoba. Uključuju se i usluge koje su transformisane i kapitalizovane od strane jedinice posmatranja kao proizvodnja investicija za vlastite potrebe. Rashodi koji se klasifikuju kao finansijski rashodi u obliku kamata i dividendi se isključuju iz ukupnih nabavki dobara i usluga. Nabavke dobara i usluga se vrednuju po nabavnim cijenama, tj. u cijenama koje je kupac stvarno platio za proizvode, uključujući sve poreze minus subvencije na kupljene proizvode, a isključujući vrijednost svih poreza tipa PDV-a. Svi drugi porezi i carine na proizvode se stoga ne odbijaju pri vrednovanju nabavki dobara i usluga. Tretman poreza na proizvodnju nije relevantan pri vrednovanju nabavki dobara i usluga.

Indikatori

Ovi indikatori se računaju na osnovu izračunatih vrijednosti varijabli.

Promet po zaposlenoj osobi

Promet po zaposlenoj osobi dobija se dijeljenjem ukupno ostvarenog prometa sa ukupnim brojem zaposlenih osoba. Ovaj indikator izražava prodajnu sposobnost poslovnog subjekta određene djelatnosti.

Dodana vrijednost po zaposlenoj osobi

Dodana vrijednost po zaposlenoj osobi dobija se dijeljenjem ukupne dodane vrijednosti sa ukupnim brojem zaposlenih osoba. Ovaj indikator se koristi za mjerenje produktivnosti rada.

Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje

Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje dobija se dijeljenjem ukupne dodane vrijednosti sa ukupnom vrijednosti proizvodnje.

Prosječni troškovi rada po zaposleniku

Prosječni troškovi rada po zaposleniku dobijaju se dijeljenjem ukupnih troškova rada sa ukupnim brojem zaposlenika. Ovaj indikator prikazuje prosječne troškove zaposlenika u nekoj djelatnosti.

Bruto operativna stopa

Bruto operativna stopa predstavlja procentualno učešće bruto operativnog viška u prometu.

TABELE

**Tabela 1.0. Osnovne strukturno poslovne varijable prema područjima KD BiH 2010
(NACE Rev. 2), 2010.**

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Broj preduzeća	Broj zaposlenih osoba	Promet	Vrijednost proizvodnje	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima	Troškovi zaposlenika	Bruto operativni višak	Ukupne nabavke dobara i usluga
UKUPNO OBUHVAĆENE DJELATNOSTI	21.469	365.126	44.054.955	23.454.219	8.669.738	4.824.474	3.845.264	36.412.605
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	175	18.953	818.142	821.546	464.306	359.499	104.808	370.935
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	4.634	128.467	11.572.234	10.533.175	2.419.376	1.414.071	1.005.305	9.476.327
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	72	16.593	2.678.402	2.230.081	979.475	487.624	491.851	1.726.817
E SNABDIJEVANJE VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	324	12.883	586.174	547.235	272.911	213.395	59.516	333.216
F GRAĐEVINARSTVO	2.256	39.496	2.739.957	2.518.884	885.102	431.937	453.166	1.928.199
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNH VOZILA I MOTOCIKALA	11.111	106.617	23.417.492	4.904.699	2.747.815	1.303.867	1.443.948	21.105.018
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	1.915	32.540	1.855.046	1.526.559	706.371	503.577	202.793	1.245.462
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)	691	7.224	245.695	215.290	101.337	73.175	28.162	153.058
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	292	2.353	141.814	156.751	93.044	37.329	55.716	73.574

**Tabela 1.1. Struktura osnovnih varijabli prema područjima KD BiH 2010
(NACE Rev. 2), 2010.**

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Broj preduzeća	Broj zaposlenih osoba	Promet	Vrijednost proizvodnje	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima	Troškovi zaposlenika	Bruto operativni višak	Ukupne nabavke dobara i usluga
	u %							
UKUPNO OBUHVAĆENE DJELATNOSTI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	0,8	5,2	1,9	3,5	5,4	7,5	2,7	1,0
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	21,6	35,2	26,3	44,9	27,9	29,3	26,1	26,0
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	0,3	4,5	6,1	9,5	11,3	10,1	12,8	4,7
E SNABDIJEVANJE VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1,5	3,5	1,3	2,3	3,1	4,4	1,5	0,9
F GRAĐEVINARSTVO	10,5	10,8	6,2	10,7	10,2	9,0	11,8	5,3
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNH VOZILA I MOTOCIKALA	51,8	29,2	53,2	20,9	31,7	27,0	37,6	58,0
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	8,9	8,9	4,2	6,5	8,1	10,4	5,3	3,4
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)	3,2	2,0	0,6	0,9	1,2	1,5	0,7	0,4
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	1,4	0,6	0,3	0,7	1,1	0,8	1,4	0,2

Tabela 2.0. Osnovne strukturno poslovne varijable prema područjima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2) i prema veličini preduzeća, 2010.

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Broj preduzeća	Broj zaposlenih osoba	Promet	Vrijednost proizvodnje	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima	Troškovi zaposlenika	Bruto operativni višak	Ukupne nabavke dobara i usluga
UKUPNO OBUHVAĆENE DJELATNOSTI	21.469	365.126	44.054.955	23.454.219	8.669.738	4.824.474	3.845.264	36.412.605
Mala preduzeća (0-49)	20.315	153.419	20.658.952	8.078.902	3.533.839	1.590.095	1.943.743	17.625.585
Srednja preduzeća (50-249)	986	93.923	12.066.718	7.343.074	1.954.805	1.199.684	755.121	10.372.813
Velika preduzeća (250 i više)	168	117.785	11.329.285	8.032.244	3.181.094	2.034.694	1.146.400	8.414.208
UKUPNO INDUSTRIJSKE DJELATNOSTI (B, C, D i E)	5.205	176.896	15.654.951	14.132.036	4.136.068	2.474.588	1.661.480	11.907.294
Mala preduzeća (0-49)	4.615	52.719	3.870.666	2.846.420	931.069	464.391	466.678	3.050.285
Srednja preduzeća (50-249)	479	48.844	5.099.881	4.821.307	886.339	626.723	259.617	4.363.913
Velika preduzeća (250 i više)	111	75.333	6.684.404	6.464.309	2.318.659	1.383.474	935.185	4.493.096
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	175	18.953	818.142	821.546	464.306	359.499	104.808	370.935
Mala preduzeća (0-49)	149	1.415	77.969	77.104	28.261	16.834	11.426	53.055
Srednja preduzeća (50-249)	14	1.657	95.801	100.104	46.510	26.905	19.606	55.907
Velika preduzeća (250 i više)	12	15.881	644.372	644.338	389.535	315.760	73.775	261.973
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	4.634	128.467	11.572.234	10.533.175	2.419.376	1.414.071	1.005.305	9.476.327
Mala preduzeća (0-49)	4.167	46.834	3.066.060	2.515.386	788.182	383.676	404.506	2.371.476
Srednja preduzeća (50-249)	386	39.942	4.579.135	4.291.432	638.687	469.775	168.912	4.080.695
Velika preduzeća (250 i više)	81	41.691	3.927.038	3.726.357	992.507	560.621	431.886	3.024.157
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	72	16.593	2.678.402	2.230.081	979.475	487.624	491.851	1.726.817
Mala preduzeća (0-49)	48	588	483.896	54.832	26.863	9.421	17.442	462.562
Srednja preduzeća (50-249)	10	1.152	169.662	173.423	76.996	29.279	47.717	87.163
Velika preduzeća (250 i više)	14	14.853	2.024.843	2.001.827	875.616	448.923	426.692	1.177.092
E SNABDIJEVANJE VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	324	12.883	586.174	547.235	272.911	213.395	59.516	333.216
Mala preduzeća (0-49)	252	3.882	242.742	199.099	87.764	54.460	33.304	163.193
Srednja preduzeća (50-249)	68	6.094	255.282	256.347	124.146	100.764	23.381	140.149
Velika preduzeća (250 i više)	4	2.908	88.150	91.788	61.001	58.171	2.831	29.874
F GRAĐEVINARSTVO	2.256	39.496	2.739.957	2.518.884	885.102	431.937	453.166	1.928.199
Mala preduzeća (0-49)	2.079	18.599	1.234.484	1.141.388	450.113	193.051	257.062	849.875
Srednja preduzeća (50-249)	161	14.813	1.112.672	1.014.949	316.443	170.785	145.657	802.183
Velika preduzeća (250 i više)	16	6.083	392.801	362.547	118.547	68.100	50.446	276.141
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	11.111	106.617	23.417.492	4.904.699	2.747.815	1.303.867	1.443.948	21.105.018
Mala preduzeća (0-49)	10.821	63.709	14.034.099	2.984.414	1.706.437	739.294	967.143	12.612.796
Srednja preduzeća (50-249)	260	23.177	5.511.626	1.174.670	627.198	308.365	318.833	4.972.953
Velika preduzeća (250 i više)	30	19.731	3.871.767	745.615	414.180	256.208	157.972	3.519.269

Tabela 2.0. Osnovne strukturno poslovne varijable prema područjima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2) i prema veličini preduzeća, 2010.

nastavak

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Broj preduzeća	Broj zaposlenih osoba	Promet	Vrijednost proizvodnje	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima	Troškovi zaposlenika	Bruto operativni višak	Ukupne nabavke dobara i usluga
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	1.915	32.540	1.855.046	1.526.559	706.371	503.577	202.793	1.245.462
Mala preduzeća (0-49)	1.856	11.984	1.243.372	851.495	311.153	125.972	185.181	947.155
Srednja preduzeća (50-249)	49	4.045	235.099	219.029	68.047	52.558	15.488	173.758
Velika preduzeća (250 i više)	10	16.511	376.575	456.034	327.171	325.047	2.124	124.549
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)	691	7.224	245.695	215.290	101.337	73.175	28.162	153.058
Mala preduzeća (0-49)	664	4.825	162.783	132.471	61.830	45.278	16.552	105.849
Srednja preduzeća (50-249)	26	2.398	82.912	82.820	39.507	27.897	11.610	47.209
Velika preduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-	-	-	-
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	292	2.353	141.814	156.751	93.044	37.329	55.716	73.574
Mala preduzeća (0-49)	279	1.582	113.548	122.713	73.236	22.108	51.128	59.625
Srednja preduzeća (50-249)	13	771	28.267	34.038	19.808	15.220	4.588	13.949
Velika preduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-	-	-	-

**Tabela 3.0. Osnovne strukturno poslovne varijable prema područjima i oblastima
KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2010.**

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Broj preduzeća	Broj zaposlenih osoba	Promet	Vrijednost proizvodnje	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima	Troškovi zaposlenika	Bruto operativni višak	Ukupne nabavke dobara i usluga
UKUPNO OBUHVACENE DJELATNOSTI	21.469	365.126	44.054.955	23.454.219	8.669.738	4.824.474	3.845.264	36.412.605
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	175	18.953	818.142	821.546	464.306	359.499	104.808	370.935
05 Vađenje uglja i lignita	15	14.699	536.374	547.704	357.166	294.466	62.700	190.522
06 Vađenje sirove nafte i prirodnog plina	-	-	-	-	-	-	-	-
07 Vađenje metalnih ruda	16	1.702	138.129	127.542	45.622	30.839	14.782	89.301
08 Vađenje ostalih ruda i kamena	140	2.249	134.832	137.275	55.530	29.735	25.795	88.277
09 Pomoćne uslužne djelatnosti u vađenju ruda i kamena	3	302	8.807	9.025	5.989	4.459	1.530	2.836
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	4.634	128.467	11.572.234	10.533.175	2.419.376	1.414.071	1.005.305	9.476.327
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	700	17.704	2.308.293	1.870.425	437.578	200.525	237.053	1.921.928
11 Proizvodnja pića	84	2.951	430.651	375.386	157.093	54.734	102.359	279.526
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	9	900	110.588	100.717	36.169	21.261	14.908	86.444
13 Proizvodnja tekstila	125	5.110	439.370	437.479	124.824	57.468	67.355	323.219
14 Proizvodnja odjeće	212	9.154	187.388	175.757	98.810	74.452	24.358	100.589
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	100	10.734	236.106	248.514	114.771	93.606	21.165	139.369
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	896	10.612	603.664	560.925	156.499	95.151	61.348	461.629
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	107	1.965	227.447	218.560	52.481	26.182	26.299	174.825
18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	213	2.047	183.864	124.530	54.536	25.909	28.627	134.003
19 Proizvodnja koks i rafiniranih naftnih proizvoda	10	3.441	1.379.270	1.421.873	-225.061	64.948	-290.009	1.666.347
20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	98	3.392	304.138	267.690	67.270	43.663	23.607	236.477
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	5	695	107.838	99.238	39.938	22.628	17.309	69.051
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	330	4.039	391.598	320.160	90.895	42.381	48.514	306.219
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	308	4.839	561.778	475.817	180.717	68.688	112.030	377.147
24 Proizvodnja baznih metala	57	7.585	1.755.396	1.730.795	299.037	106.769	192.268	1.494.822
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	629	22.714	888.104	838.130	300.024	170.896	129.128	651.518
26 Proizvodnja računara te elektronskih i optičkih proizvoda	86	1.390	138.863	105.273	39.839	20.113	19.725	107.879
27 Proizvodnja električne opreme	86	1.770	218.080	197.437	46.422	24.291	22.131	179.761
28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	137	3.832	279.796	203.011	93.054	45.274	47.780	181.953
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	49	2.782	303.942	301.346	75.176	39.672	35.504	236.365
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	7	142	4.803	3.967	2.276	1.515	762	2.279
31 Proizvodnja namještaja	199	7.104	372.535	329.203	105.324	72.616	32.708	272.011
32 Ostala prerađivačka industrija	81	821	43.693	30.896	15.532	8.844	6.688	28.242
33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	107	2.743	95.030	96.044	56.173	32.485	23.688	44.725

**Tabela 3.0. Osnovne strukturno poslovne varijable prema područjima i oblastima
KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2010.**

nastavak

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Broj preduzeća	Broj zaposlenih osoba	Promet	Vrijednost proizvodnje	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima	Troškovi zaposlenika	Bruto operativni višak	Ukupne nabavke dobara i usluga
PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE								
D ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	72	16.593	2.678.402	2.230.081	979.475	487.624	491.851	1.726.817
35 Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	72	16.593	2.678.402	2.230.081	979.475	487.624	491.851	1.726.817
E SNABDIJEVANJE VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	324	12.883	586.174	547.235	272.911	213.395	59.516	333.216
36 Skupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom	135	6.989	206.350	220.280	140.882	119.640	21.241	78.597
37 Uklanjanje otpadnih voda	11	243	6.931	6.996	4.658	3.213	1.445	2.345
38 Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; reciklaža materijala	170	5.545	364.713	311.897	122.659	87.710	34.948	248.722
39 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti upravljanja otpadom	8	106	8.179	8.061	4.713	2.831	1.882	3.552
F GRAĐEVINARSTVO	2.256	39.496	2.739.957	2.518.884	885.102	431.937	453.166	1.928.199
41 Gradnja građevina visokogradnje	674	16.101	1.064.517	1.020.112	340.253	169.322	170.931	762.381
42 Gradnja građevina niskogradnje	295	12.780	973.292	921.718	289.907	147.380	142.527	703.258
43 Specijalizovane građevinske djelatnosti	1.287	10.615	702.149	577.054	254.943	115.235	139.708	462.559
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	11.111	106.617	23.417.492	4.904.699	2.747.815	1.303.867	1.443.948	21.105.018
45 Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikala	1.221	7.138	1.405.816	367.045	243.529	90.370	153.159	1.175.657
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	4.948	51.485	14.637.484	2.977.519	1.581.700	669.836	911.864	13.367.486
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	4.941	47.994	7.374.191	1.560.135	922.587	543.662	378.925	6.561.875
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	1.915	32.540	1.855.046	1.526.559	706.371	503.577	202.793	1.245.462
49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	1.582	23.149	1.440.541	1.115.391	480.236	317.412	162.824	1.037.336
50 Vodeni prijevoz	2	9	1.558	1.558	610	198	412	948
51 Vazdušni prijevoz	8	173	37.873	41.715	-6.730	5.455	-12.185	47.321
52 Skladištenje i pomoćne djelatnosti u prijevozu	307	3.499	222.373	202.552	108.833	60.503	48.330	118.878
53 Poštanske i kurirske djelatnosti	16	5.709	152.700	165.342	123.422	120.009	3.412	40.980
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)	691	7.224	245.695	215.290	101.337	73.175	28.162	153.058
55 Smještaj	241	4.369	146.971	140.762	67.312	47.918	19.394	86.290
56 Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	449	2.855	98.723	74.528	34.025	25.257	8.768	66.768
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	292	2.353	141.814	156.751	93.044	37.329	55.716	73.574
68 Poslovanje nekretninama	292	2.353	141.814	156.751	93.044	37.329	55.716	73.574

Tabela 3.1. Struktura varijabli područja prema oblastima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2010.

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Broj preduzeća	Broj zaposlenih osoba	Promet	Vrijednost proizvodnje	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima	Troškovi zaposlenika	Bruto operativni višak	Ukupne nabavke dobara i usluga
	u %							
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
05 Vađenje uglja i lignita	8,7	77,6	65,6	66,7	76,9	81,9	59,8	51,4
06 Vađenje sirove nafte i prirodnog plina	-	-	-	-	-	-	-	-
07 Vađenje metalnih ruda	9,2	9,0	16,9	15,5	9,8	8,6	14,1	24,1
08 Vađenje ostalih ruda i kamena	80,4	11,9	16,5	16,7	12,0	8,3	24,6	23,8
09 Pomoćne uslužne djelatnosti u vađenju ruda i kamena	1,7	1,6	1,1	1,1	1,3	1,2	1,5	0,8
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	15,1	13,8	19,9	17,8	18,1	14,2	23,6	20,3
11 Proizvodnja pića	1,8	2,3	3,7	3,6	6,5	3,9	10,2	2,9
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	0,2	0,7	1,0	1,0	1,5	1,5	1,5	0,9
13 Proizvodnja tekstila	2,7	4,0	3,8	4,2	5,2	4,1	6,7	3,4
14 Proizvodnja odjeće	4,6	7,1	1,6	1,7	4,1	5,3	2,4	1,1
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	2,1	8,4	2,0	2,4	4,7	6,6	2,1	1,5
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	19,3	8,3	5,2	5,3	6,5	6,7	6,1	4,9
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	2,3	1,5	2,0	2,1	2,2	1,9	2,6	1,8
18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	4,6	1,6	1,6	1,2	2,3	1,8	2,8	1,4
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	0,2	2,7	11,9	13,5	-9,3	4,6	-28,8	17,6
20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	2,1	2,6	2,6	2,5	2,8	3,1	2,3	2,5
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	0,1	0,5	0,9	0,9	1,7	1,6	1,7	0,7
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	7,1	3,1	3,4	3,0	3,8	3,0	4,8	3,2
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	6,7	3,8	4,9	4,5	7,5	4,9	11,1	4,0
24 Proizvodnja baznih metala	1,2	5,9	15,2	16,4	12,4	7,6	19,1	15,8
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	13,6	17,7	7,7	8,0	12,4	12,1	12,8	6,9
26 Proizvodnja računara te elektronskih i optičkih proizvoda	1,9	1,1	1,2	1,0	1,6	1,4	2,0	1,1
27 Proizvodnja električne opreme	1,8	1,4	1,9	1,9	1,9	1,7	2,2	1,9
28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	3,0	3,0	2,4	1,9	3,8	3,2	4,8	1,9
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	1,0	2,2	2,6	2,9	3,1	2,8	3,5	2,5
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
31 Proizvodnja namještaja	4,3	5,5	3,2	3,1	4,4	5,1	3,3	2,9
32 Ostala prerađivačka industrija	1,8	0,6	0,4	0,3	0,6	0,6	0,7	0,3
33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	2,3	2,1	0,8	0,9	2,3	2,3	2,4	0,5

Tabela 4.0. Osnovni strukturno poslovni indikatori prema područjima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2) i prema veličini preduzeća, 2010.

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Promet po zaposlenoj osobi (KM)	Dodana vrijednost po zaposlenoj osobi (KM)	Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje (%)	Prosječni troškovi rada po zaposleniku (KM)	Bruto operativna stopa (u %)
UKUPNO OBUHVACENE DJELATNOSTI	120.657	23.744	37,0	13.235	8,7
Mala preduzeća (0-49)	134.657	23.034	43,7	10.398	9,4
Srednja preduzeća (50-249)	128.475	20.813	26,6	12.788	6,3
Velika preduzeća (250 i više)	96.187	27.008	39,6	17.275	10,1
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	43.167	24.498	56,5	18.974	12,8
Mala preduzeća (0-49)	55.112	19.976	36,7	11.908	14,7
Srednja preduzeća (50-249)	57.816	28.069	46,5	16.286	20,5
Velika preduzeća (250 i više)	40.575	24.528	60,5	19.883	11,4
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	90.079	18.833	23,0	11.025	8,7
Mala preduzeća (0-49)	65.466	16.829	31,3	8.215	13,2
Srednja preduzeća (50-249)	114.645	15.990	14,9	11.785	3,7
Velika preduzeća (250 i više)	94.193	23.806	26,6	13.447	11,0
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	161.417	59.029	43,9	29.387	18,4
Mala preduzeća (0-49)	822.826	45.678	49,0	16.020	3,6
Srednja preduzeća (50-249)	147.276	66.837	44,4	25.416	28,1
Velika preduzeća (250 i više)	136.326	58.952	43,7	30.224	21,1
E SNABDIJEVANJE VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	45.498	21.183	49,9	16.568	10,2
Mala preduzeća (0-49)	62.529	22.608	44,1	14.042	13,7
Srednja preduzeća (50-249)	41.893	20.373	48,4	16.536	9,2
Velika preduzeća (250 i više)	30.317	20.980	66,5	20.006	3,2
F GRAĐEVINARSTVO	69.373	22.410	35,1	10.955	16,5
Mala preduzeća (0-49)	66.373	24.201	39,4	10.406	20,8
Srednja preduzeća (50-249)	75.113	21.362	31,2	11.543	13,1
Velika preduzeća (250 i više)	64.569	19.487	32,7	11.198	12,8
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	219.641	25.773	56,0	12.254	6,2
Mala preduzeća (0-49)	220.284	26.785	57,2	11.642	6,9
Srednja preduzeća (50-249)	237.805	27.061	53,4	13.308	5,8
Velika preduzeća (250 i više)	196.228	20.991	55,5	12.985	4,1
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	57.008	21.708	46,3	15.508	10,9
Mala preduzeća (0-49)	103.751	25.964	36,5	10.571	14,9
Srednja preduzeća (50-249)	58.127	16.824	31,1	12.995	6,6
Velika preduzeća (250 i više)	22.807	19.815	71,7	19.687	0,6

Tabela 4.0. Osnovni strukturno poslovni indikatori prema područjima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2) i prema veličini preduzeća, 2010.

nastavak

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Promet po zaposlenoj osobi (KM)	Dodana vrijednost po zaposlenoj osobi (KM)	Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje (%)	Prosječni troškovi rada po zaposleniku (KM)	Bruto operativna stopa (u %)
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)	34.012	14.028	47,1	10.137	11,5
Mala preduzeća (0-49)	33.736	12.814	46,7	9.394	10,2
Srednja preduzeća (50-249)	34.569	16.472	47,7	11.631	14,0
Velika preduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	60.263	39.539	59,4	16.055	39,3
Mala preduzeća (0-49)	71.763	46.286	59,7	14.226	45,0
Srednja preduzeća (50-249)	36.662	25.692	58,2	19.741	16,2
Velika preduzeća (250 i više)	-	-	-	-	-

Tabela 5.0. Osnovni strukturno poslovni indikatori prema oblastima KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2010.

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Promet po zaposlenoj osobi (KM)	Dodana vrijednost po zaposlenoj osobi (KM)	Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje (%)	Prosječni troškovi rada po zaposleniku (KM)	Bruto operativna stopa (u %)
UKUPNO OBUHVAĆENE DJELATNOSTI	120.657	23.744	37,0	13.235	8,7
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	43.167	24.498	56,5	18.974	12,8
05 Vađenje uglja i lignita	36.490	24.298	65,2	20.033	11,7
06 Vađenje sirove nafte i prirodnog plina	-	-	-	-	-
07 Vađenje metalnih ruda	81.151	26.803	35,8	18.129	10,7
08 Vađenje ostalih ruda i kamena	59.944	24.688	40,5	13.249	19,1
09 Pomoćne uslužne djelatnosti u vađenju ruda i kamena	29.163	19.832	66,4	14.765	17,4
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	90.079	18.833	23,0	11.025	8,7
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	130.381	24.716	23,4	11.333	10,3
11 Proizvodnja pića	145.910	53.225	41,8	18.987	23,8
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	122.876	40.188	35,9	23.623	13,5
13 Proizvodnja tekstila	85.980	24.427	28,5	11.246	15,3
14 Proizvodnja odjeće	20.470	10.794	56,2	8.141	13,0
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	21.997	10.693	46,2	8.724	9,0
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	56.883	14.747	27,9	9.013	10,2
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	115.723	26.702	24,0	13.348	11,6
18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	89.808	26.638	43,8	12.709	15,6
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	400.822	-65.404	-15,8	18.874	-21,0
20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	89.672	19.834	25,1	12.889	7,8
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	155.162	57.464	40,2	32.559	16,1
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	96.957	22.505	28,4	10.515	12,4
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	116.084	37.343	38,0	14.204	19,9
24 Proizvodnja baznih metala	231.442	39.427	17,3	14.080	11,0
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	39.099	13.209	35,8	7.531	14,5
26 Proizvodnja računara te elektronskih i optičkih proizvoda	99.866	28.651	37,8	14.487	14,2
27 Proizvodnja električne opreme	123.212	26.228	23,5	13.724	10,1
28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	73.024	24.286	45,8	11.816	17,1
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	109.267	27.026	24,9	14.267	11,7
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	33.823	16.031	57,4	10.666	15,9
31 Proizvodnja namještaja	52.443	14.827	32,0	10.226	8,8
32 Ostala prerađivačka industrija	53.191	18.908	50,3	10.844	15,3
33 Popravak i instaliranje mašina i opreme	34.650	20.482	58,5	11.845	24,9

**Tabela 5.0. Osnovni strukturno poslovni indikatori prema oblastima KD BiH 2010
(NACE Rev. 2), 2010.**

nastavak

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Promet po zaposlenoj osobi (KM)	Dodana vrijednost po zaposlenoj osobi (KM)	Učešće dodane vrijednosti u vrijednosti proizvodnje (%)	Prosječni troškovi rada po zaposleniku (KM)	Bruto operativna stopa (u %)
PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE D ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	161.417	59.029	43,9	29.387	18,4
35 Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	161.417	59.029	43,9	29.387	18,4
SNABDIJEVANJE VODOM; E UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	45.498	21.183	49,9	16.568	10,2
36 Skupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom	29.526	20.158	64,0	17.123	10,3
37 Uklanjanje otpadnih voda	28.499	19.152	66,6	13.211	20,8
38 Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; reciklaža materijala	65.769	22.119	39,3	15.820	9,6
39 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti upravljanja otpadom	77.164	44.461	58,5	26.963	23,0
F GRAĐEVINARSTVO	69.373	22.410	35,1	10.955	16,5
41 Gradnja građevina visokogradnje	66.114	21.132	33,4	10.533	16,1
42 Gradnja građevina niskogradnje	76.157	22.684	31,5	11.539	14,6
43 Specijalizovane građevinske djelatnosti	66.149	24.018	44,2	10.891	19,9
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	219.641	25.773	56,0	12.254	6,2
45 Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikala	196.936	34.115	66,3	12.698	10,9
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	284.308	30.722	53,1	13.033	6,2
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	153.647	19.223	59,1	11.352	5,1
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	57.008	21.708	46,3	15.508	10,9
49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	62.228	20.745	43,1	13.752	11,3
50 Vodeni prijevoz	173.089	67.789	39,2	22.013	26,4
51 Vazdušni prijevoz	218.921	-38.902	-16,1	31.530	-32,2
52 Skladištenje i pomoćne djelatnosti u prijevozu	63.552	31.103	53,7	17.291	21,7
53 Poštanske i kurirske djelatnosti	26.745	21.617	74,6	21.019	2,2
DJELATNOSTI PRUŽANJA I SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)	34.012	14.028	47,1	10.137	11,5
55 Smještaj	33.643	15.408	47,8	10.977	13,2
56 Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	34.577	11.917	45,7	8.852	8,9
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	60.263	39.539	59,4	16.055	39,3
68 Poslovanje nekretninama	60.263	39.539	59,4	16.055	39,3

Tabela 6.0. Učešće izabranih strukturno poslovnih varijabli entiteta i BD-a u BiH, po područjima, 2010.

	Broj preduzeća	Broj zaposlenih osoba	Promet	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima
UKUPNO OBUHVAĆENE DJELATNOSTI				
Bosna i Hercegovina	100,0	100,0	100,0	100,0
Federacija Bosne i Hercegovine	66,3	63,7	68,4	72,0
Republika Srpska	30,3	34,5	29,2	26,4
Brčko distrikt BiH	3,4	1,7	2,5	1,6
Područje B: VAĐENJE RUDA I KAMENA				
Bosna i Hercegovina	100,0	100,0	100,0	100,0
Federacija Bosne i Hercegovine	62,4	79,8	66,0	70,2
Republika Srpska	37,0	20,1	33,9	29,8
Brčko distrikt BiH	0,6	0,1	0,1	0,0
Područje C: PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA				
Bosna i Hercegovina	100,0	100,0	100,0	100,0
Federacija Bosne i Hercegovine	67,2	59,8	68,0	83,9
Republika Srpska	30,3	38,4	28,9	14,2
Brčko distrikt BiH	2,5	1,7	3,1	1,9
Područje D: PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA				
Bosna i Hercegovina	100,0	100,0	100,0	100,0
Federacija Bosne i Hercegovine	47,4	49,6	58,4	58,8
Republika Srpska	51,2	47,9	40,3	40,2
Brčko distrikt BiH	1,4	2,5	1,4	1,0
Područje E: SNABDIJEVANJE VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA				
Bosna i Hercegovina	100,0	100,0	100,0	100,0
Federacija Bosne i Hercegovine	55,8	62,0	74,6	65,7
Republika Srpska	40,2	37,7	25,2	34,0
Brčko distrikt BiH	4,0	0,3	0,3	0,4
Područje F: GRAĐEVINARSTVO				
Bosna i Hercegovina	100,0	100,0	100,0	100,0
Federacija Bosne i Hercegovine	66,4	64,3	62,4	60,7
Republika Srpska	30,8	33,8	36,2	37,8
Brčko distrikt BiH	2,8	1,9	1,4	1,5
Područje G: TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA				
Bosna i Hercegovina	100,0	100,0	100,0	100,0
Federacija Bosne i Hercegovine	65,6	67,0	69,6	70,5
Republika Srpska	30,0	30,7	27,7	27,3
Brčko distrikt BiH	4,3	2,3	2,7	2,2

Tabela 6.0. Učešće izabranih strukturno poslovnih varijabli entiteta i BD-a u BiH, po područjima, 2010.

nastavak

	Broj preduzeća	Broj zaposlenih osoba	Promet	Dodana vrijednost po faktorskim troškovima
--	----------------	-----------------------	--------	--

Područje H: PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE

Bosna i Hercegovina	100,0	100,0	100,0	100,0
Federacija Bosne i Hercegovine	68,6	65,0	76,7	71,6
Republika Srpska	29,5	33,9	21,6	27,3
Brčko distrikt BiH	2,0	1,1	1,7	1,1

Područje I: DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)

Bosna i Hercegovina	100,0	100,0	100,0	100,0
Federacija Bosne i Hercegovine	76,6	70,5	73,3	80,6
Republika Srpska	21,8	28,5	26,1	18,4
Brčko distrikt BiH	1,6	1,1	0,6	0,9

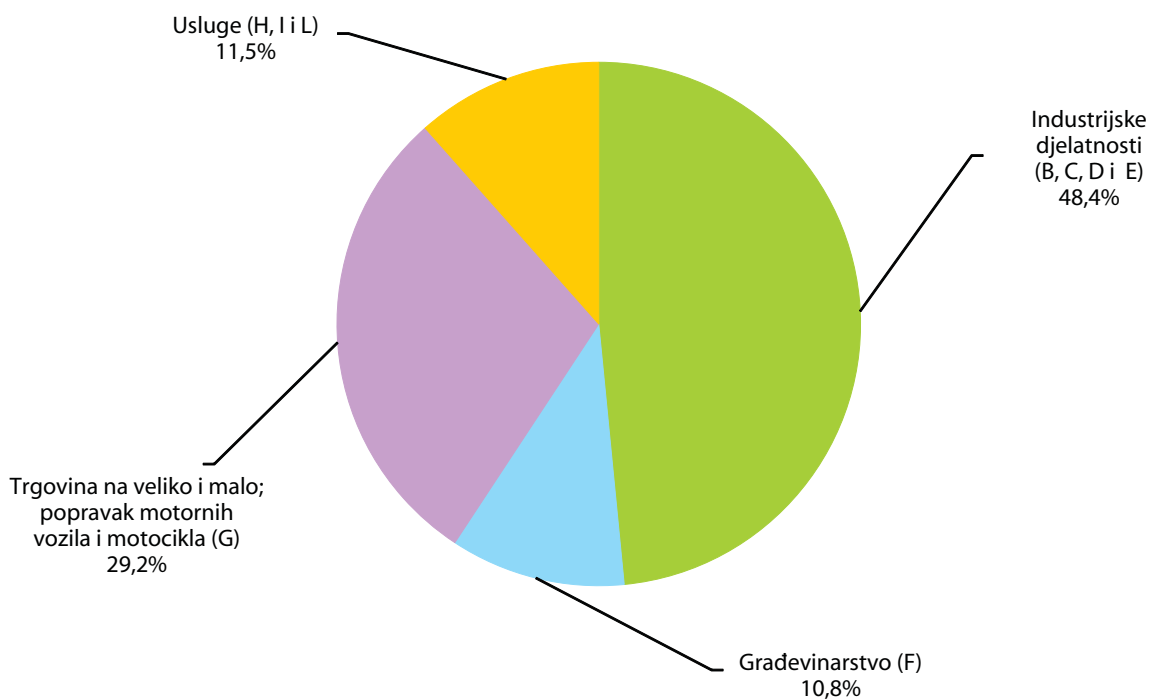
Područje L: POSLOVANJE NEKRETNINAMA

Bosna i Hercegovina	100,0	100,0	100,0	100,0
Federacija Bosne i Hercegovine	57,8	60,4	65,9	70,9
Republika Srpska	40,2	38,4	33,7	28,8
Brčko distrikt BiH	2,0	1,2	0,4	0,3

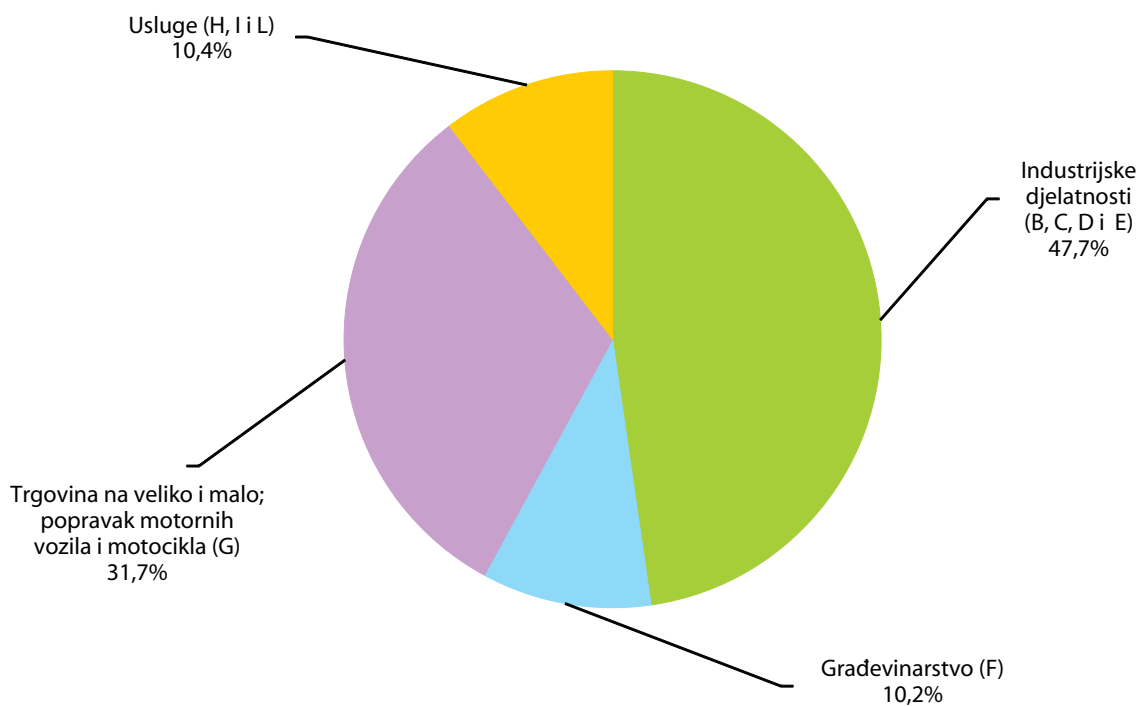

GRAFIKONI

Grafikon 1. Struktura broja zaposlenih u ukupno posmatranim djelatnostima

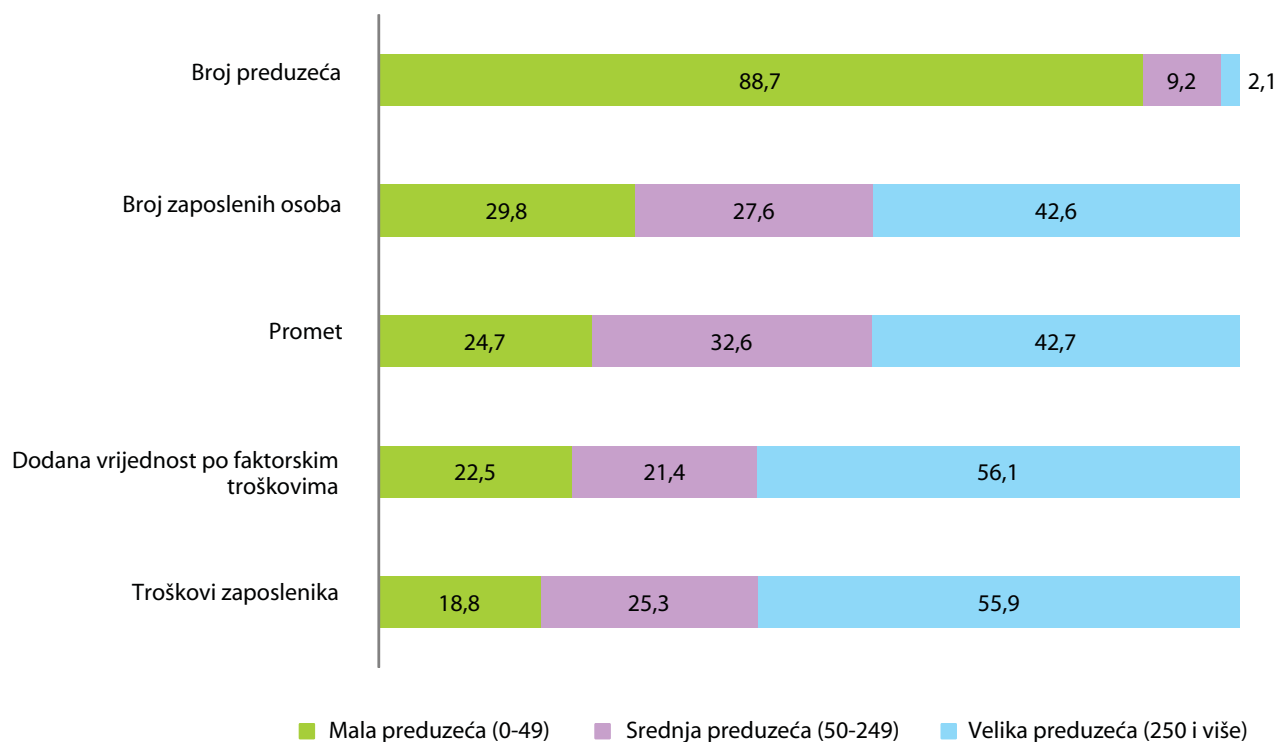

Grafikon 2. Struktura dodane vrijednosti po faktorskim troškovima u ukupno posmatranim djelatnostima

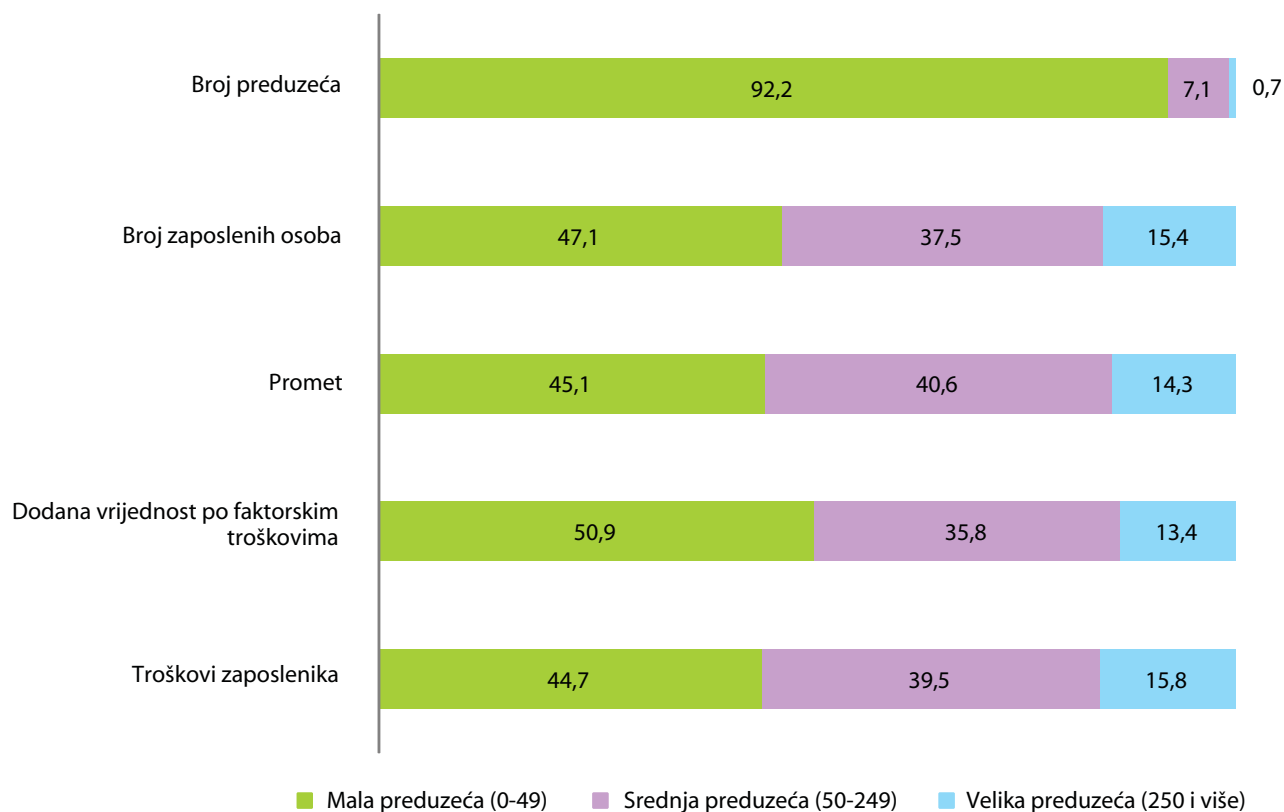

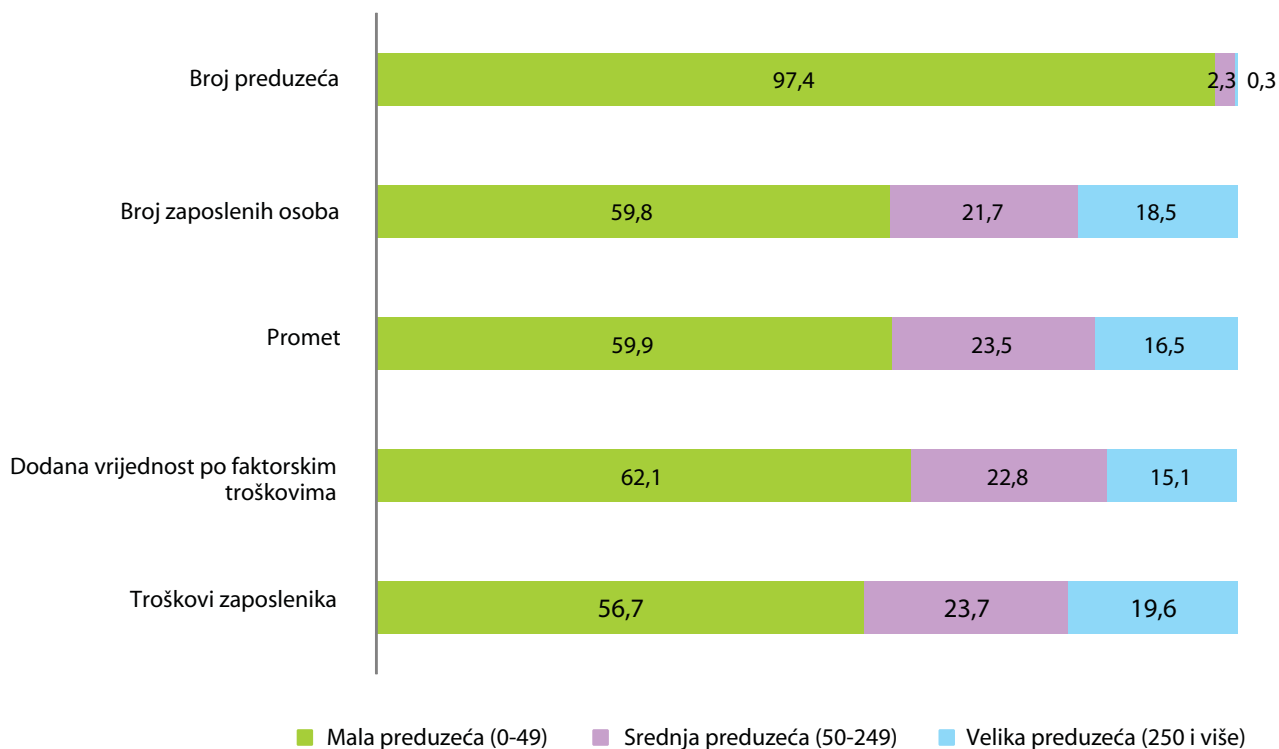
Grafikon 3. Struktura osnovnih varijabli prema veličini preduzeća u Industrijskim djelatnostima (B, C, D i E)

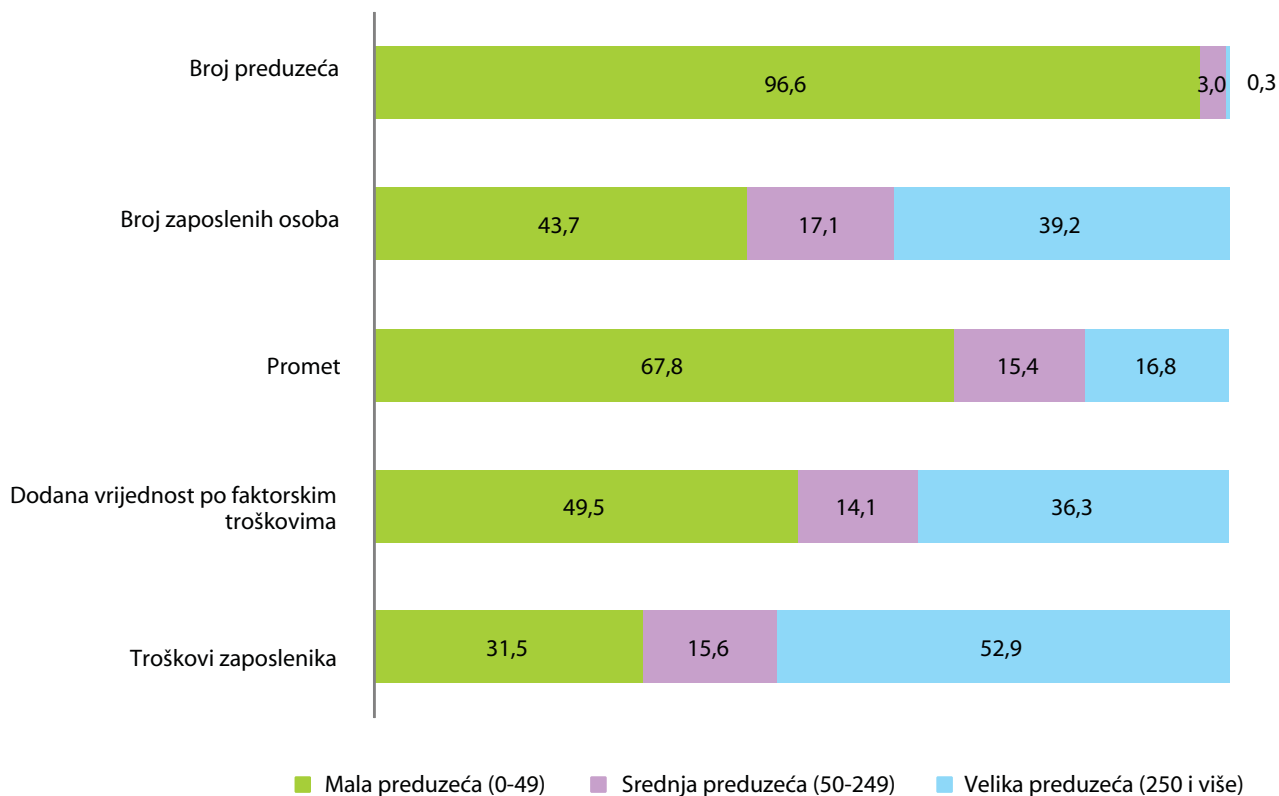
Grafikon 4. Struktura osnovnih varijabli prema veličini preduzeća u Građevinarstvu (F)

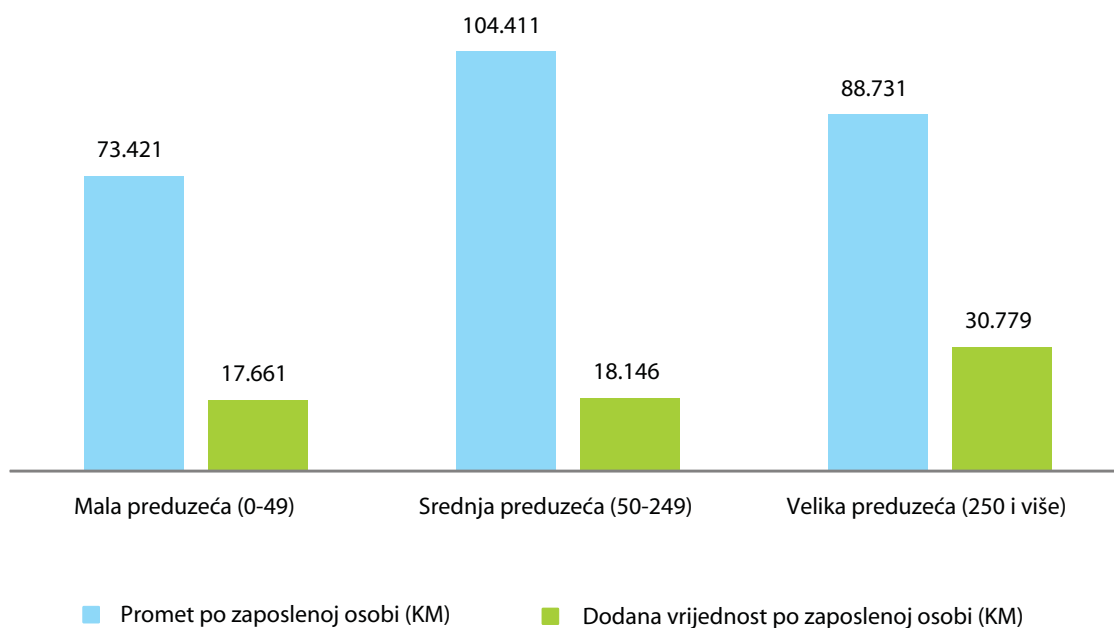
Grafikon 5. Struktura osnovnih varijabli prema veličini preduzeća u Trgovini (G)

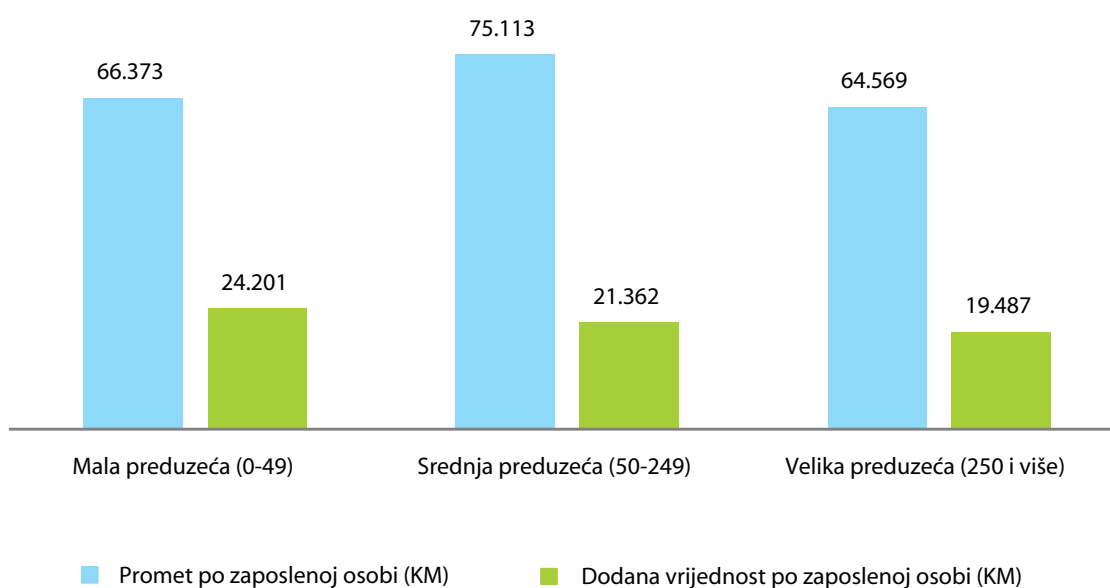
Grafikon 6. Struktura osnovnih varijabli prema veličini preduzeća u Uslugama (H, I i L)

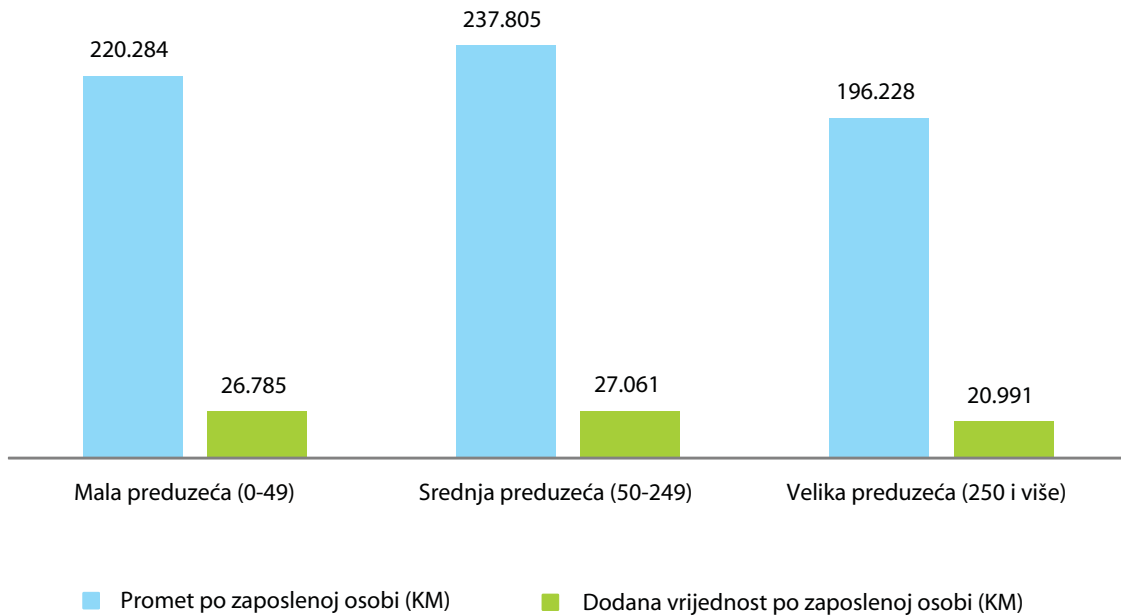
Grafikon 7. Osnovni indikatori prema veličini preduzeća u Industrijskim djelatnostima (B, C, D i E)

Grafikon 8. Osnovni indikatori prema veličini preduzeća u Građevinarstvu (F)

Grafikon 9. Osnovni indikatori prema veličini preduzeća u Trgovini (G)

Grafikon 10. Osnovni indikatori prema veličini preduzeća u Uslugama (H, I i L)

